

## KORRALDUS

### Nurme Turvas tootmisala (KMIN-009) korrastamistingimuste esitamine

#### 1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõuaseaduse § 81 lõike 3 ning tuginedes AS Nurme Turvas 20.04.2026 esitatud taotlusele, **otsustab Keskkonnaamet:**

**1.1. Esitada AS-le Nurme Turvas (reg. kood 10315153) kuuluva Nurme Turvas tootmisala keskkonnaloa nr KMIN-009 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:**

##### **1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:**

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.

1.1.1.2. Turbatootmisala korrastada maksimaalses võimalikus ulatuses taastuvaks sooks (luua tingimused taassoostumiseks).

##### **1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:**

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef peab olema võimalikult looduslähedane.

1.1.2.2. Korrastatavale alale tuleb taassoostumise soodustamiseks jätta vähemalt 0,2 m paksune jääkturba kiht, võimalusel säilitada maksimaalses mahus olemasolev taimkate. Jääkturba kiht koosneb hästilagunenud turbast, mistõttu on võimalik madalsoosuunaline korrastamine.

1.1.2.3. Turbatootmise lõppfaasis tuleb veel ammendamata aladele kaevandamise käigus jätta võimalikult ühtlase kõrgusega ala. Nii on võimalik korrastamist lihtsustada ja täiendavate paisude ja veetõkkevallide rajamisele kulutusi vähendada.

1.1.2.4. Tuleb eemaldada teenindusmaale tõstetud turbast vall, materjali kasutada kogujakraavi täitmiseks ning turbatootmisala piiravate nõlvade laugemaks muutmiseks.

##### **1.1.3. Veerežiimi kujundamise nõuded:**

1.1.3.1. Taastada soo ala veerežiim ja luua eeldused soo taastumiseks. Korrastataval alal tõsta veetase turbapinna lähedale. Vajadusel näha ette leevendusmeetmed, et tootmisala ümbritsevatel kinnistutel veetase ei tõuseks.

1.1.3.2. Turbalasundi all lasuvat veepidet ei tohi rikkuda.

##### **1.1.4. Lisatingimused:**

1.1.4.1. Korrastamisprojekti koostamisel (ja vajadusel ka tööde läbiviimisel) tuleb konsulteerida vastavaid teadmisi ja kogemusi omava sooteadlasega. Lisaks sooteadlasele tuleb kaasata ornitoloog ja hüdroloog, kes annavad eksperthinnangu kas ja millisel moel on võimalik tekitada tootmisalale madalaveeline ülejutatud ala, mis oleks sobilik tedrele ning ka teistele soolinnustikule (eksperdid kooskõlastada Keskkonnaametiga). Kui korrastamise käigus ilmnevad olulised ebasoodsad keskkonnamõjud, siis lahendatakse need operatiivselt ning kaasates asjaomaseid asutusi ja isikuid.

1.1.4.2. Veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada maaparandussüsteemi omanikuga ja veetaseme tõstmisest mõjutatud kinnistute omanikega.

1.1.4.3. Korrastamise lõpp-lahend ja väljastatavad korrastamistingimused tuleb kooskõlastada maaomaniku või selle volitatud asutusega.

1.1.4.4. Mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnaohtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.1.4.5. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

## **2. ASJAOLUD**

AS Nurme Turvas (reg. kood 10315153, aadress Pärnu maakond, Tori vald, Nurme küla, Lille, 85004) esitas 20.04.2026 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 21.04.2026 nr DM-136357-1) Lavassaare turbamaardla Nurme Turvas tootmisala korrastamistingimuste saamiseks. Ettevõttele kuulub maavara kaevandamist ja vee-erikasutust võimaldav keskkonnaluba nr KMIN-009, mis kehtib kuni 10.06.2052, mille alusel kaevandatakse Lavassaare maardla (registrikaart 197) Nurme Turvas tootmisala mäeeraldisel vähe- ja hästilagunenud turvast.

Nurme Turvas tootmisala asub Pärnu maakonnas Tori vallas Nurme külas kinnistutel Nurme turbaraba 1 (73001:001:0330), Nurme turbaraba 2 (73001:001:0310) ja Nurme turbaraba 3 (73001:001:0320), millede riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Mäeeraldise teenindusmaa pindala on 278,79 ha ja mäeeraldise pindala on 276,55 ha.

Keskkonnaloale nr KMIN-009 on kaevandatud maa kasutamise otstarbeks märgitud tingimuste loomine soo taastumiseks.

## **3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ESITAMISEL**

### **3.1. Õiguslik alus**

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

MaaPS § 81 lõike 4 kohaselt peab Keskkonnaamet korrastamistingimusi esitades lähtuma keskkonnamõju hindamise soovitudest, kui keskkonnamõju on hinnatud, kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Põhjendatud juhul võib lähtuda korrastamistingimusi esitades ka muust korrastamise suunast, kui selle mõju on keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnatud.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda keskkonnaministri 07.04.2017 määrusega nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-x kohaliku omavalitsuse (Tori Vallavalitsus) ja maaomaniku (riigivaravalitseja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet) arvamust Nurme Turvas tootmisala korrastamistingimuste esitamiseks.

Maa- ja Ruumiamet ...

Tori Vallavalitsus ...

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalistele võimaluse esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet edastas xx.xx.2026 korrastamistingimuste eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks AS-le Nurme Turvas.

AS Nurme Turvas ...

### **3.2. Keskkonnamõju hindamine**

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 22 sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (*määrus*). Määruse § 3 punkti 12 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda turba mehhaniseeritud kaevandamisega rikutud maa korrastamise korral.

Eelhindangu andmisel on lähtutud KeHJS § 6<sup>1</sup> sätestatud kriteeriumitest.

Lähtudes KeHJS § 11 lõikest 2 jättis Keskkonnaamet xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-x „Nurme Turvas tootmisala (KMIN-009) korrastamistingimuste andmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise Nurme Turvas tootmisala korrastamistingimuste taotlusele. Loa andja on seisukohal, et keskkonnamõju hindamine tuleb jätta algatamata, kuna:

- kavandatav tegevuskoht ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava korrastamisega ei mõjutata ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alasid;
- puudub negatiivne mõju kaitsealustele loodusobjektidele, sh liikide elupaikadele;
- eelhindamise tulemusena selgus, et korrastamisega ei ületata eeldatavalt piirmäärasid müra, tolmu ja vibratsiooni osas;
- korrastamisega taastatakse maa-ala kvalitatiivne ilme ning soodsad tingimused märgala tekkeks, sh alale looduslikult oma veerežiim.

### **VAIDLUSTAMINE**

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva otsuse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse haldusmenetluse seadustikus sätestatud korras.